

Warszawa, dn. 31.10.2018 r.

Szanowny Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów
Kancelaria Prezesa Rady
Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Szanowny Panie Premierze

**OPINIA ZWIĄZKU LIDERÓW SEKTORA USŁUG BIZNESOWYCH (ABS L)
W SPRAWIE
ZNIESIENIA GÓRNEGO LIMITU PODSTAWY SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE (ZASADA
TRZYDZIESTOKROTNOŚCI)**

Dot.: Ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw („Ustawa”).

W świetle postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2018 r. o odroczeniu do dnia 13 listopada 2018 r. rozprawy w sprawie wniosku prezydenta Andrzeja Dudy o zbadanie zgodności z konstytucją nowelizacji ustawy dotyczącej zniesienia górnego limitu składek na ZUS, a także z powodu pogłębiającej się niepewności przedsiębiorców i pracowników co do wielkości składek na przyszły rok apelujemy o deklarację wprowadzenia poprawki do *vacation legis* ustawy co najmniej do 1 stycznia 2020 roku. Ponadto, kierując się troską o dalszy rozwój innowacyjnych gałęzi polskiej gospodarki, polski rynek pracy i dalszy rozwój gospodarczy kraju, chcemy ponownie wyrazić swoje obawy wobec zmiany, która ma zostać wprowadzona Ustawą i jednocześnie zaapelować o utrzymanie obecnego górnego limitu podstawy składki na ubezpieczenie społeczne.

ABS L, jako największa w Polsce organizacja skupiająca przedsiębiorstwa z sektora nowoczesnych usług biznesowych, zwraca uwagę na negatywne skutki wejścia w życie Ustawy w proponowanym kształcie. W naszej ocenie oczekiwanie przez rząd korzyści ze zwiększonych wpływów do budżetu ubezpieczeń społecznych są niewspółmierne do negatywnych skutków bezpośrednich i pośrednich, jakie wywołają wprowadzane przepisy. Obawiamy się, że wejście w życie Ustawy spowoduje u wielu ludzi myślenie o zmianie formuły zatrudnienia lub o pracy za granicą, a Polaków dziś pracujących w innych krajach w nowoczesnych branżach – skutecznie zniechęci do powrotu.

Chcemy też zwrócić uwagę, że zabiegając o to, aby innowacyjne przedsięwzięcia były lokowane w naszym kraju, powinniśmy tworzyć otoczenie sprzyjające pracodawcom i pracownikom. Niezmiennność i atrakcyjność systemu wynagradzania osób z największym doświadczeniem i nowatorskimi pomysłami powinny być elementem konkurencyjnej oferty Polski na tle innych państw europejskich. W naszej ocenie proponowana zmiana podąża niestety w odwrotnym kierunku.

Ustawa stoi też naszym zdaniem w sprzeczności z celami rządowej Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju, zakładającej tworzenie w naszym kraju miejsc pracy wysokiej jakości, a co za tym idzie - wysoko wynagradzanych.

W ocenie ABS L zniesienie górnego limitu podstawy składki na ubezpieczenie społeczne będzie miało szereg negatywnych konsekwencji zarówno dla pracowników, pracodawców, a także dla gospodarki i rynku pracy. Jako organizacja koncentrująca się na poprawie klimatu inwestycyjnego w Polsce i będąca platformą do debaty o otoczeniu biznesowym i prawnym, czujemy się w obowiązku wskazać Panu, nasze obawy odnośnie skutków wejścia Ustawy:

1) Obniżenie wynagrodzenia pracowników i wzrost kosztów pracy wysokiej klasy specjalistów

Wprowadzone zmiany spowodują zmniejszenie wynagrodzenia pracowników o wysokich kwalifikacjach oraz wzrost kosztów pracy firm ich zatrudniających. W konsekwencji zmian składka emerytalno-rentowa ZUS pracodawcy wzrośnie o 16,26%, a pracownika o 11,26%, w sumie daje to **wzrost obciążeń o 27,52 % wynagrodzenia brutto**.

Spowoduje to obniżenie comiesięcznych realnych wynagrodzeń, przede wszystkim wysoko wykwalifikowanych specjalistów. W sektorze nowoczesnych usług biznesowych ta zmiana dotknie nawet 35% zatrudnionych, zaś w obszarze badawczo-rozwojowym – między 60% a nawet 80%.

2) Wpływ na strukturę rynku pracy

Wyrażamy uzasadnioną obawę, że proponowane podwyższenie obciążeń płacowych zmusi/zmotywuje pracowników do poszukiwania innej formy zatrudnienia niż umowa o pracę – np. przejście na samozatrudnienie, aby utrzymać dotychczasowy poziom realnego wynagrodzenia (Ustawa obejmuje tylko pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę).

Co więcej, zniesienie limitu składek na ZUS dotknie wyłącznie pracowników zatrudnionych na umowę o pracę. To z kolei może prowadzić do zatrudniania pracowników na innych formach zatrudniania. Takie ujęcie zapisów w Ustawie stoi też w sprzeczności z prowadzoną przez rząd walką z tzw. umowami śmieciowymi. W ten sposób dopuścimy do obniżenia roli umów o pracę jako najatrakcyjniejszej formy zatrudnienia dla pracownika. Po latach walki z tzw. umowami śmieciowymi, po wejściu Ustawy w życie, wrócimy do punktu wyjścia. Dziś zawarcie umowy o pracę wiąże się z najwyższymi spośród innych dostępnych form zatrudnienia kosztami dla pracodawcy, a Ustawa dodatkowo zwiększy te obciążenia.

Przechodzenie pracowników na inny rodzaj umowy niż umowa o pracę lub samozatrudnienie w celu uniknięcia dodatkowych obciążeń, spowoduje obniżenie oczekiwanych wpływów z tytułu podatku PIT oraz do ZUS. W takim przypadku cel ustawodawcy w postaci zwiększonych przychodów do budżetu w wyniku wejścia w życie Ustawy, nie zostanie osiągnięty.

3) Zwiększenie emigracji zarobkowej

Wprowadzenie Ustawy będzie zachętą do emigracji zarobkowej. Dobrze wykwalifikowani specjaliści, ze znajomością języków, bez trudu znajdą pracę w swojej specjalizacji w innych krajach, gdzie zarobią więcej. W rezultacie – z Polski może „odpłynąć” duża fala dobrze wykształconych, młodych osób (<35

lat), biegle władających językami obcymi, w wielu przypadkach ekspertów z branży IT, którzy z powodzeniem mogliby pracować, zarabiać i zakładać rodziny w Polsce.

Z drugiej zaś strony zniechęci to do powrotu do Polski osoby, które obecnie przebywają na emigracji i pracują za granicą, w szczególności osoby wysoko wykwalifikowane, o powrót do kraju których zarówno rząd jak i przedstawiciele biznesu zabiegają.

4) Osłabienie konkurencyjności polskiej gospodarki i najbardziej innowacyjnych/rozwojowych branż

Wejście w życie Ustawy spowoduje obniżenie konkurencyjności Polski na tle innych krajów w regionie ze względu na wzrost kosztów pracy – według danych ABSL tworzenie wysokiej jakości miejsca pracy w Polsce będzie „droższe” od podobnego stworzonego np. w Bułgarii, Rumunii, Węgrzech, na Słowacji czy w Czechach. W rezultacie – powstanie ryzyko przenoszenia działalności z Polski do innych krajów.

Może to także skutkować wzrostem barier rozwojowych dla polskiej gospodarki – firmy już dziś mają problem z pozyskaniem wartościowych specjalistów (co stanowi jedną z głównych z barier rozwojowych), a realny spadek wynagrodzeń spowoduje dalsze pogorszenie sytuacji na rynku pracy.

Obawiamy się również zmniejszenia konkurencyjności działających dziś w Polsce centrów usług biznesowych. Według danych ABSL blisko połowa istniejących w Polsce ośrodków (48%) działa w skali globalnej, świadczy usługi na rzecz klientów z różnych części świata. Utrzymanie wysokiej konkurencyjności na rynku globalnym wymaga zatrudniania wysokiej jakości specjalistów oraz inwestycji w badania i rozwój oraz technologie. Firmy zmuszone do ponoszenia wyższych kosztów pracy będą w konsekwencji zmniejszać budżet w tych obszarach, wybierając inne rynki do dalszego rozwoju.

Pogorszy się reputacja Polski jako kraju przyjaznego inwestycjom. Inwestorzy otwierający w naszym kraju centra zaawansowanych usług biznesowych czy ośrodki badawczo-rozwojowe, które zatrudniają wysoko wykwalifikowanych pracowników, podejmują decyzje inwestycyjne mając na uwadze długi horyzont czasowy, gdzie bardzo istotna jest kwestia stabilności regulacji. Nagła zmiana (wzrost w sumie o 27,52%) obciążeń składowych po stronie pracowników i pracodawców oznacza podważenie wieloletnich umów i planów biznesowych, na podstawie których podejmowane były decyzje inwestycyjne i narażenie inwestorów na negatywne konsekwencje finansowo-biznesowe. Zmiana dotknie przedsiębiorstwa o najwyższym udziale kosztów pracy w kosztach całkowitych, sektor usług, sektor IT, nowoczesnych technologii itd., czyli wszystkie te branże, które w ostatnich latach w największym stopniu definiowały tempo rozwoju gospodarczego i sukces gospodarczy Polski.

Powstanie ryzyko przenoszenia (czy podejmowania decyzji o tworzeniu) przez firmy najbardziej innowacyjnych projektów, funkcji i procesów realizowanych dziś w Polsce do krajów, gdzie warunki prowadzenia biznesu są stabilne (np. Francja, Niemcy, Czechy, Słowacja).

5) Konsekwencje dla ubezpieczeń społecznych

Zniesienie limitu zmniejszy obecnie deficyt Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS), ale w przyszłości znacznie go zwiększy, pogłębiając nierównowagę dochodów i wydatków FUS. Osoby

o wysokich dochodach zazwyczaj bardziej dbają o zdrowie i żyją oraz pobierają świadczenia dłużej od średniej. Tablice trwania życia służące do obliczania wysokości emerytury nie uwzględniają zjawiska wydłużania się życia w okresie od momentu przejścia na emeryturę do momentu śmierci.

Wprowadzenie limitu wiążano ze stworzeniem jednolitego systemu emerytalno-rentowego w celu zagwarantowania jego stabilności w przyszłości i niedopuszczenie do tworzenia tzw. „kominów” emerytalnych (dużych różnic wysokości przeciętnej emerytury w stosunku do emerytur najwyższych). Likwidacja limitu prowadzi do dalszego rozwarstwienia wysokości emerytur. Dodatkowo, negatywny wpływ na stan FUS będzie miał również odpływ pracowników na umowy cywilnoprawne.

6) Skutki bezpośrednie i pośrednie wejścia w życie ustawy w proponowanym kształcie vs. cele wskazane w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR):

Cele wskazane w SOR	Skutki bezpośrednie Ustawy	Skutki pośrednie Ustawy
Wysoka konkurencyjność	Wyższe koszty pracodawcy	Spadek konkurencyjności polskiej gospodarki
Wysoka konkurencyjność	Wyższe obciążenia dla pracowników	Wzrost tendencji migracyjnych i spadek zatrudnienia na umowę o pracę
Zwiększenie poziomu eksportu produktów i usług zaawansowanych technologicznie	Mniej Bezpośrednich Inwestycji Krajowych i Zagranicznych	Wolniejsze od potencjalnego tempo rozwoju nowoczesnych sektorów / strata potencjalnego wyższego poziomu eksportu
Wysoki poziom innowacyjności przedsiębiorstw	Wyższe obciążenia branży technologicznej, nowoczesnych usług, nowoczesnej produkcji	Mniejsze nakłady na B+R / mniejsza innowacyjność
Inwestycja w kapitał ludzki/ zwiększanie poziomu wiedzy	Wyższe koszty zatrudniania doświadczonych menadżerów z kraju i zagranicy	Mniej wzorców do czerpania know-how
Zachęcanie Polaków do powrotu z emigracji	Brak perspektywy wysokich awansów młodych i ambitnych menadżerów	Zwiększanie tendencji migracyjnej wysokiej kadry zarządzającej
Wzrost dochodu Polaków	Spadek poziomu zarobków na najwyższych stanowiskach	Brak motywatorów do zwiększania zarobków
Zwiększenie liczby kreatywnych i wysoko wynagradzanych miejsc pracy	Awersja w stwarzaniu miejsc pracy dla wykwalifikowanej i doświadczonej kadry	Rozwój wyłącznie technologii średniego szczebla - pułapka rozwojowa
Wzrost dochodu Polaków	Spowolnienie wzrostu wynagrodzeń	Wolniejszy wzrost średniego dochodu
Utrzymanie równowagi budżetowej	Zmiana struktury zatrudnienia na działalność gospodarczą	Niższe wpływy do ZUS i PIT Więcej MŚP – wyższe koszty administracyjne oraz wyższe obciążenie dla budżetu (w ramach przyznawanych ulg)
Odpowiedzialne prowadzenie biznesu z poszanowaniem praw pracowników	Zmiana struktury zatrudnienia	Marginalizacja umowy o pracę

Źródło: Raport Fundacji Republikańskiej „Analiza skutków zniesienia limitu składek na ubezpieczenia społeczne”.

Dlatego mając na uwadze Pana zaangażowanie w działania na rzecz rozwoju i podniesienia innowacyjności polskiej gospodarki zwracamy się do Pana o interwencję i wsparcie w powrocie do dyskusji na temat rozwiązań emerytalnych. Ze swojej strony zaś deklarujemy gotowość do prac i konsultacji nad rozwiązaniami prawnymi i podatkowymi wspierającymi rozwój polskiej gospodarki.

Z poważaniem,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Piotr Dziwok", written over a horizontal line.

Piotr Dziwok

Prezes Związku Liderów Sektora Usług Biznesowych

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Jolanta Jaworska", written over a horizontal line.

Jolanta Jaworska

Wiceprezes Związku Liderów Sektora Usług Biznesowych

